

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 20-1/23-08191
Otsuse kuupäev 06.11.2023
Komisjoni koosseis Kai Amos
Marianne Metssoon
Anastasia Nezgovorova

Tarbija
Kaupleja Groen Holding OÜ (12054225)

Tarbija nõue Lepingust taganemise ja ostusumma tagastamine

Resolutsioon:

1. Rahuldada tarbija nõue. Kaupleja peab tarbijale saadud ettemaksu 9013,44 eurot tagasi maksma.

Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse. Kaupleja peab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit kirjalikult teavitama otsuse täitmisest 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija ostis kauplajalt 06.04.2022 sõlmitud müügilepinguga maasoojuspumba Bosch Compress CS7800i LW 16 F. Tarbija tasus kogu hinna kaupleja arve nr 20223692 alusel summas 9013,44 eurot. Kaupleja viivitas maasoojuspumba üleandmisega, tarbija esitas kauplejale korduvalt järelepärimisi soovides teada saada maasoojuspumba üleandmise aega. Tarbija esitas 10.03.2023 müügilepingust taganemise avalduse. Kaupleja ei nõustunud lepingust taganemisega, ta tegi tarbijale 13.03.2023 ettepaneku müüa asendusseade. Tarbija saatis 07.04.2023 kauplejale päringule soovides teada saada, kas asendusseadmega saab suvel maja jahutada. Tarbija sai 11.04.2023 kaupleja töötajalt teada, et asendusseadme funktsioonid ei vastanud 06.04.2022 tellitud seadmele, asendusseade ei rahuldanud tarbijat. Maasoojuspump jäigi tarbijale üle andmata. Tarbija esitas 02.05.2023 müügilepingust taganemise avalduse, millisega kaupleja ei nõustunud.

Tarbija soovib müügilepingust taganeda ja tagasi saada ettemaksu 9013,44 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja vaidles tarbija nõudele vastu. Kaupleja selgitas, et tarbija nõustus 15.03.2023 kaupleja asenduseadme pakkumisega, milliseks oli Bosch Compress 6000 LW 17. Kaupleja väitel oli seade laos olemas ja on endiselt seal. Kaupleja selgitustel muutsid pooled 15.03.2023 seisuga müügilepingut ja sõlmisid uue müügilepingu asenduseadme müümise kohta. Kaupleja käis 11.04.2023 objektiga tutvumas, kuid siis loobus tarbija paigaldusest. Tarbija esitas 02.05.2023 müügilepingust taganemise avalduse, kuid tarbijal puudusid Võlaõigusseaduse (VÕS) § 116 lg 1 ja lg 2 alusel taganemise alused. Lepingust taganemine on lubatav vaid kaupleja poolt lepingu olulisel rikkumisel, kuid tarbija ei ole olulist rikkumist tõendanud. Kaupleja kandis müügilepingu täitmise seoses erinevaid kulusid (väljasõit, projektijuhi tasu jne) ning nüüd tuleb tarbija tellitud seadmele leida uus ostja. Kaupleja nõustus tarbijale tagastama hinnast 7812,44 eurot.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud asja materjaliga, leidis, et tarbija nõue kuulub rahuldamisele.

Tarbijakaitseseaduse (TKS) § 51 järgi lahendab komisjon vaidluse poolte selgituste ja esitatud tõendite ning sekretariaadi poolt kogutud teabe alusel. Pooled vaidlevad selle üle, et kas tarbijal esinesid 02.05.2023 müügilepingust taganemise alused.

Pooled sõlmisid müügilepingu, millist reguleerib Võlaõigusseadus. VÕS § 208 lg 1 kohaselt peab müüja andma ostjale üle asja ja ostja peab andma raha. VÕS § 208 lg 4 kohaselt on tarbijalemüük asja müük müügilepingu alusel, mille puhul tarbijale müüb vallasasja müüja, kes sõlmib lepingu oma majandus- või kutsetegevuses. Pooled sõlmisid müügilepingu tarbijale maasoojuspumba müümise kohta. Komisjon tuvastas, et pooled sõlmisid VÕS § 208 lg 4 mõttes tarbijalemüügi lepingu.

Tarbija peab tarbijalemüügi korral müügilepingust taganemisel tuginema VÕS §-le 223. VÕS § 223 lg 4 sõnastuse kohaselt saavad need ostjad, kes ei sõlminud tarbijalemüügi lepingut, müügilepingust taganeda lisaks §-s 223 alustele ka §-s 116 nimetatud juhtudel.

Antud juhul tarbijale ei antud ostetud asja üle, tarbija lepingust taganemise asjakohasteks alusteks võivad olla VÕS § 223 lg 1 p 4: ostjal on õigus müügilepingust taganeda, kui lepingutingimustele mittevastavus on nii tõsine, et õigustab kohest müügilepingust taganemist ning VÕS § 223 lg 1 p 5 alusel siis, kui tarbijale põhjustati tarbijalemüügi korral olulist ebamugavust. Komisjon kontrollis tarbijal müügilepingust taganemise aluste esinemist.

Asjaolude kohaselt sõlmisid pooled 06.04.2022 müügilepingu leppides kokku tarbijale müüdavas asjas ja selle hinnas. Tarbija täitis VÕS § 208 lg-s 1 toodud ostja hinna tasumise põhikohustuse ja maksis kauplejale hinna täies ulatuses ettemaksuna. Kaupleja ei olnud tarbija müügilepingust taganemise ajaks 02.05.2023 veel täitnud müüja põhikohustust ega ostetud asja tarbijale üle andnud.

Kaupleja väitel ei lugenud pooled asja üleandmise aega oluliseks tingimuseks, nad ei leppinud üleandmise tähtajas kokku. Seetõttu ei ole asja üleandmisega viivitamine kaupleja oluline rikkumine. Kaupleja väide ei ole kooskõlas seadusega.

Pooled on komisjonile esitanud 06.04.2022 müügilepingu sõlmimise kohta kaupleja 06.04.2022

arve nr 20223692. Arvel on kajastatud maasoojuspumba näitajad, seadme osad ning hind 9013,44 eurot, kuid puudub pumba üleandmise aeg. Kui pooled ei ole asja üleandmise ajaks kokku leppinud, siis tuleb lähtuda VÕS § 209 lg 6 sättest: tarbijalemüügi puhul peab sellisel juhul müüja asja üleandmise kohustuse täitma viivitamata, kuid mitte hiljem kui 30 päeva möödumisel lepingu sõlmimisest. Poolte kinnitustel ei täitnud kaupleja asja üleandmise kohustust ettenähtud 30 päeva jooksul. Kaupleja ei ole esitanud tõendit, et ta oleks tarbijaga kokku leppinud pikemas kui 30-päevases asja üleandmise tähtaegas. Kaupleja rikkus asja üleandmise tähtaega.

Kaupleja väitel ei saanud ta asja üle anda kuna, et esinesid „ülemaailmsed tarneahelaprobleemid“. Kaupleja ei ole komisjonile teatanud ega tõendanud, millal kaupleja sai neist tarneprobleemidest teada ja milles need seisnesid, kas need probleemid esinesid juba tarbijaga 06.04.2022 lepingu sõlmimise ajal, kas kaupleja teatas tarbijale lepingu sõlmimisel, et tarneprobleemide tõttu võib asja üleandmine aasta võrra viibida. Kaupleja ei ole ka selgitanud, et juhul, kui kauplejale oli juba 06.04.2022 teada, et ta ei saa tarbijale anda asja üle ei 30 päeva ega ka kogu 2022 aasta jooksul, siis miks nõudis kaupleja tarbijalt 2022 aprillikuus hinna maksmist ettemaksuna 100% ulatuses.

Tarbija ei teadnud, et peab asja kättesaamist ootama terve aasta. Seega kaupleja ei teatanud tarbijale lepingu sõlmimisel asja tegelikku üleandmise aega. Tarbija esitas tõendina 27.09.2022 e-kirja kauplejale küsimusega, et millal seade üle antakse. Selleks ajaks oli lepingu sõlmimisest möödunud üle viie kuu ning tarbija arvates oli möödunud asja üleandmise ootamise igasugune mõistlik aeg. Tarbija esitas päringu ka 01.12.2022. Kumbki päring tulemust ei andnud, kaupleja ei teatanud asja üleandmise aega. Kaupleja kinnitas, et sai tarbijalt 10.03.2023 kirja raha tagastamise nõudega, millist kaupleja käsitleb müügilepingust taganemise avaldusena. Komisjoni hinnangul esinesid tarbijal VÕS § 223 lg 1 p 4 ja 5 alusel müügilepingust taganemise alused, müügileping lõppes.

Asjaolude kohaselt jätkasid pooled lepingusuhte oma suhtlemist. Kaupleja soovis lepingulist suhet jätkata ja tegi 13.03.2023 pakkumise asendada tarbija ostetud seade asendusseadmega - mudel Bosch Compress 6000 LW 17. Tarbija soovis täpselt teada, millal kaupleja selle pumba paigaldab – st millal asja üle annab, kaupleja lubas broneerida paigalduse aja 15.03.2023 koosolekul. Seepeale tarbija teatas 15.03.2023, et soovib kaupleja poolt seadme paigaldust. Kaupleja luges selle tarbija teate alusel seadme asendamise kokkuleppe sõlmituks.

Kaupleja leidis, et sõltumata sellest kas käsitleda poolte vahel 15.03.2023 sõlmitud kokkulepet taganemise tagajärjetuks muutmisena (vt RK 3-2-1-33-15, p 10), esialgse müügilepingu muutmisena või uue müügilepingu sõlmimisena, on kehtiva ja siduva müügilepingu kohaselt tarbija igal juhul kohustatud asendusseadme Bosch Compress 6000 LW koos sinna juurde kuuluva boileri ja segusõlmega vastu võtma.

Komisjonile esitatud tõendite kohaselt ei ole võimalik tuvastada, et pooled sõlmisid 15.03.2023 müügilepingu uue seadme ostmiseks või muutsid senises lepingus müügieset. Pigem nähtub asjaoludest, et pooled võisid sõlmida uue müügilepingu sama müügieseme kohta.

Kaupleja ei ole komisjonile esitanud tarbijale tehtud asendusseadme pakkumist koos selle seadme tehniliste näitajate, funktsioonide kirjelduste ja hinnaga. Ainus komisjonil olev kaupleja selgitus uue seadme kohta sisaldub tema 13.03.2023 e-kirjas, kus kaupleja kinnitusel saab tarbija võimsama mudeli. Komisjon järeldab, et kaupleja rikkus TKS § 3 p 2 toodud tarbija põhiõigust ega ole tarbijale asendusseadme kohta edastanud vajalikku ja tõest teavet teadliku valiku

tegemiseks ning õigeaegset teavet kaubaga seotud riskide kohta. Kaupleja ei täitnud TKS § 4 lg 2 toodud kohustust anda tarbijale teavet vastavalt võlaõigusseaduses sätestatud lepinguelse teabe andmise kohustusele.

Kaupleja jätkas ka asendusseadme osas varasemat praktikat – ta ei avaldanud tarbijale lepingu täitmise vajalikkust teavet. Kaupleja lubas 15.03.2023 koosolekul broneerida paigalduse aja, kuid kaupleja ei teatanud, et selline broneering tegelikult tehti. Tarbija pidi 22.03.2023 taas küsima, millal paigaldus toimub. Kaupleja vastas 23.03.2023, et enne paigalduse aja määramist peab esmalt tehnik objekti üle vaatama. Kuid asendusseadme kokkuleppe sõlmimiseks saadetud 13.03.2023 e-kirjas ei seadnud kaupleja paigaldusaja koosolekul broneerimise tingimuseks tehniku poolt objekti eelneva ülevaatamise. Kaupleja ei ole teatanud, millisel alusel võis ta tagantjärele läbirääkimistel avaldatud tingimusi muuta.

Tarbija pidi jätkuvalt saatma kauplejale päringuid, ta küsis 01.04.2023 tehniku tuleku aega, kuid kaupleja aega ei teatanud. Tarbija küsis 07.04.2023 e-kirjas, et kas asendusseade võimaldab maja suvel jahutada. Kaupleja kirjalikult ei vastanud, kuid 11.04.2023 objekti ülevaatamise ajal teatas, et asendusseade ei võimalda jahutamist. Tarbija järeldas, et asendusseade ei omanud neid funktsioone, mida tarbija soovis, tarbija ei soovinud seda seadet. Kaupleja loobus seejärel asendusseadme paigaldamisest.

Kaupleja väitel on pakutud asendusseade võrdväärne tarbija tellitud seadmega, kuid kaupleja ei tõenda oma väidet. Kaupleja saatis komisjonile kahe seadme paigaldusjuhendid, kuid see ei ole piisav. Teada ei ole, millised andmed avaldas kaupleja tarbijale enne lepingu sõlmimist ning kas ja millal saadeti tarbijale samad juhendid. Kaupleja ei esitanud kahe seadme võrdlust nende tehniliste näitajate ja funktsioonide kohta, millistes pooled oli kokku leppinud. Kaupleja väitel saaks asendusseadmega jahutada maja, kuid ka see väide on tõendamata. Kui asendusseadmega saaks jahutada, siis sellisel juhul oleks kaupleja vastanud tarbija 07.04.2023 päringule ning selgitanud asendusseadme tarbija soovidele vastavust. Komisjon järeldab, et kuna kaupleja tarbija päringule ei vastanud, nõustus kaupleja tarbija väitega, et asendusseade ei ole samasuguste funktsioonidega, nagu 06.04.2022 ostetud seade.

Kaupleja teatas 02.05.2023 tarbijale, et tema tellimusjärgne seade hakkab kohale jõudma. Komisjon järeldab, et ka kaupleja oli veendunud, et pooled sõlmisid 15.03.2023 uue müügilepingu samale müügiesemele. Tarbija ei olnud enam nõus, tarbija esitas 02.05.2023 müügilepingust taganemise avalduse.

Komisjoni hinnangul ei näidanud kaupleja oma lepinguliste kohustuste täitmise osas üles vajalikkust hoolsust. Ta ei esitanud tarbijale asendusseadme kohta vajalikkust teavet, ei hoidnud tarbijat kursis lepingu täitmise detailide ega ajaga, ta suhtus tarbija teavitamisse ükskõikselt, esitatud teave ei olnud usaldusväärne. Ka komisjon täheldas vasturääkivusi. Kaupleja väitel saabus asendusseade saatelehe nr 139740 kohaselt lattu 21.03.2023. samas kaupleja teatas 23.03.2023 tarbijale, et seade on laos alles 29.03.2023. Kaupleja väitel tellis ta eraldi tarbija jaoks asendusseadme, kuid see väide ei lange kaupleja väidetud tarneraskuste probleemiga kokku. Ei tundu usutav, et kui kaupleja väitel sõlmisid pooled alles 15.03.2023 asendusseadme müügilepingu, siis vaatamata tarneraskustele oli see seade juba 21.03.2023 kaupleja laos. Saatelehe kohaselt saadeti kauplejale kaks sama mudeli seadet, komisjon eeldab, et need tarniti teiste klientide tellimuse täitmiseks. Kaupleja ei ole tõendanud, et saatelehel nr 139740 märgitud seade oli tellitud tarbijale.

Tarbija esitas 02.05.2023 müügilepingust taganemise avalduse tuginedes VÕS § 223 lg 1 p-le 4: ostjal on õigus müügilepingust taganeda, kui lepingutingimustele mittevastavus on nii tõsine, et õigustab kohest müügilepingust taganemist. Komisjoni hinnangul rikkus kaupleja müügilepingut oluliselt jättes tarbijale ostetud maasoojuspumba pikka aega üle andmata. Tarbija müügilepingust taganemine on põhjendatud ka VÕS § 223 lg 1 p 5 alusel, kuna tarbijale põhjustati tarbijalemüügi korral olulist ebamugavust. Tarbija 02.05.2023 lepingust taganemine on kehtiv.

Kaupleja väitel peab tarbija tõendama kaupleja olulist lepingutingimuse rikkumist, kuid see väide ei ole õige. VÕS § 223 lg 5 järgi saab müügilepingust taganeda, kui lepingutingimustele mittevastavus on oluline, seejuures tarbijalemüügi korral eeldatakse, et lepingutingimustele mittevastavus on oluline. Tarbija hindas lepingust taganemise avalduses seaduses kehtiva eelduse alusel kaupleja rikkumise oluliseks. Vastupidise tõendamise koormus lasub kauplejal, kaupleja ei ole antud juhul vastupidist tõendanud.

Komisjon tuvastas kaupleja poolt müügilepingu tingimuse olulise rikkumise. Kuigi tarbija täitis oma kohustuse kokkulepitud ulatuses ning tasus ettemaksuna kogu hinna, ei ole kaupleja müügilepingust tulenevat kohustust täitnud - kaupleja jättis tarbijale ostetud asja üle andmata.

Komisjon jätab tähelepanuta kaupleja väited, et tal tekkisid tarbija müügilepinguga seoses kulud ja ta soovib asja hinda kulude võrra vähendada. Kaupleja ei ole kulude suurust ega kandmist tõendanud, samuti ei nähtu asjas olevatest tõenditest, et tarbija on nende kulude eest vastutav. Komisjoni pädevusse ei kuulu TKS § 40 lg 3 kohaselt kaupleja poolt tarbija vastu esitatud nõuete läbivaatamine.

Tarbija nõue on põhjendatud ja kuulub rahuldamisele. Lepingust taganemise korral võib kumbki lepingupool VÕS § 189 lg 1 kohaselt nõuda tema poolt lepingu alusel üleantu tagastamist. Antud juhul peab kaupleja tagastama tarbijale lepingu alusel ettemaksuna saadud hinna 9013,44 eurot. Kaupleja peab kohustuse täitma TKS § 60 lg 1 kohaselt 30 päeva jooksul arvates otsuse Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kai Amos

Marianne Metssoon
Anastasia Nezgovorova

/allkirjastatud digitaalselt/